

Balio Sruogos laiškas Juozapui Sruogai, 1928-12-21, iš Kauno - į Berlyną

Mielas Juozap[ai]! / Žinau, kad mane bari - ir pyksti.

Mielas Juozap[ai] [1]!

Žinau, kad mane bari - ir pyksti. Kaltas esu - bet norėčiau, kiek mokėdamas[,] pasiteisinti.

Beveik drauge su Tavo laišku ir pinigais vasaros pabaigoj gavau Būgiuose pranešimą iš Kauno, kad[,] einant Universiteto reformos [2] projektu, aš esu išbraukiamas - reiškia[,] nustoju vietos su kitomis maloniausiomis perspektyvomis.

Suprantama, kad tuo dalyku labai susirūpinau, tuoj išvykau į Kauną, - bet ir čia tas pat. Visą laiką - nei pakartas, nei paleistas. Visą laiką ūpas buvo baisiai blogas, - tat nieko ir nerašiau - ką čia savo bėdomis dar kitiems galvas kvaršinsiu.

Padėtis ir dabar - nei paaiškėjo, nei pasikeitė. Kol kas ir dabar tebesu išbrauktas, nors faktiškai - tebedirbu.

Kada Universiteto reforma bus ir kokia ji bus - niekas nieko nežino (projektas skaudžiai liečia ir Kazim. [3] reikalus).

Šį semestrą man teko ypač daug dirbti. Kai gyvenį pasinėręs į darbą ir visą laiką kuo bjauriausias ūpas - tai net ir laiškų rašyti nesinori. Vis maniau, gal padėtis paaiškės, bet ir šandie dar neaišku. Paaiškės gal už savaitės, gal už mėnesių, gal už metų, gal iš viso jokios reformos nebus - bet nervų prigadina sočiai. Šioj pakartoj padėty teks praleisti ir Kalėdos (Būgiuose [4]).

Tai suprask - ir nesibark.

Geriausių linkėjimų Tau ir p. Bronei [5] nuo Vandos [6], Daliuko [7] ir manęs [8][.]

Tav[o] Balys

1928, gr. 21 d.

KOMENTARAI

- [1] Juozapas Sruoga (1886-1957) - diplomatas, vyriausias Balio Sruogos brolis, nuo 1925 m. rugpjūčio mėn. dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne raštinės, vėliau konsulinio skyriaus vedėju.
- [2] Ministras pirmininkas prof. Augustinas Voldemaras 1927 m. vasario 25 d. iškėlė mintį dėl Lietuvos universiteto reformos - kai kurių fakultetų sujungimo, skyrių ir katedrų skaičiaus sumažinimo. 1928 m. pradžioje Vyriausybė pasiūlė Universitetui parengti fakultetų, katedrų ir etatų pertvarkymo projektą. 1930 m. birželio 7 d. patvirtintas naujasis Universiteto statusas, pagal kurį sumažintas katedrų skaičius, fakultetai neteko teisės steigti naujų katedrų ir skyrių (apie pokyčius Lietuvos universitete plačiau žr. „Aukštosios mokyklos reforma“, in: Lietuvos aidas, Vilnius, 1928-09-01, Nr. 173, p. 1; Audronė Veilentienė, „Universiteto autonomija Lietuvoje 1922-1940 metais“, in: http://www.parlamentostudijos.lt/Nr11/11_istorija_2.htm).
- [3] Kazimieras Sruoga (1899-1974) - jauniausias Balio Sruogos brolis, ekonomistas, spaudos darbuotojas. 1925 m. baigė Sankt Galleno prekybos institutą Šveicarijoje. 1929-1936 m. Finansų ministerijos Paskolų ir ekonominės informacijos skyriaus vedėjas.
- [4] Būgiai, Vandos Daugirdaitė-Sruogienės tėviškė, netoli Viekšnių esantis Kazimiero Daugirdo ūkis.
- [5] Bronė Sruogienė (1896-1950) - Juozapo Sruogos žmona.
- [6] Vanda Daugirdaitė-Sruogienė (1899-1997) - istorikė, Balio Sruogos žmona.

- [7] Dalia Sruogaitė (1925-2015) - Balio Sruogos dukra, tuo metų trejų metų mergaitė.
- [8] Balys Sruoga (1896-1947) - Juozapo Sruogos brolis, Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas, Slavų literatūros ir kalbų katedros docentas.